

GILLES EMERY OP
TEOLOGIA TRYNITARNA ŚWIĘTEGO TOMASZA Z AKWINU
SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE

Od tłumacza

1. OBJAWIENIE TRÓJCY

Objawienie, stworzenie i zbawienie

Objawienie Trójcy przez jej dzieła

2. CEL SPEKULATYWNEJ TEOLOGII TRYNITARNEJ

Egzegeza biblijna a teologii trynitarna

Zamysł spekulatywnej teologii trynitarniej

Prerogatywy wiary

Odrzucenie racjonalizmu

Rozumienie wiary

Po co badać wyróżniki, relacje i właściwości?

3. STRUKTURA TRAKTATU O BOGU W TRÓJCY

Różne wersje wykładu tajemnicy trynitarniej u św. Tomasza

Plan traktatu trynitarnego *Summy teologii*

Trójca immanentna a Trójca ekonomiczna

Istota i odrębność osób – to, co wspólne, i to, co właściwe

Wewnętrzny plan traktatu o Trójcy

4. POCHODZENIA

Słowo „pochodzenie”

Działanie, źródło relacji

Trudność arianizmu i sabelianizmu

Pochodzenie, którym jest rodzenie Słowa

Inne pochodzenie – pochodzenie Miłości

Porządek pochodzeń trynitarnych

Koło pochodzeń trynitarnych

Działanie wyróżniające

5. RELACJE

Elementy doktryny patrystycznej na temat relacji

Relacje realne w Bogu

Bycie relacji w Bogu

Przeciwstawienie relacyjne: ojcostwo, synostwo, tchnienie i pochodzenie

Przeciwstawienie relacyjne

Ojcostwo, synostwo, tchnienie, pochodzenie

6. OSOBA

Kim jest osoba?

Osoba i analogia

Greckie i łacińskie odpowiedniki terminologiczne

Relacja subsystemna

Relacja w centrum teologii trynitarnej

7. MONOTEIZM TRYNITARNY

Wielość osobowa w Bogu w Trójcy

Terminologia teologiczna dotycząca wielości

Transcendentalna wielość

Współistotność osób

Osoba i istota – problem postawiony przez Joachima z Fiore

Słowo „Bóg”

8. OSOBA OJCA

„Ojciec” – najwłaściwsza nazwa

Ojciec, początek i źródło

Ojcostwo Ojca – Ojciec Syna i Ojciec bytów stworzonych

Siatka analogicznych znaczeń nazwy „Ojciec”

Nazwa „Ojciec”: osoba Ojca a Trójca

Nienarodzoność – niezrodzony Ojciec

Od Ojca do Ojca

9. OSOBA SYNA

Analiza właściwości osobowej Syna

Badania z zakresu analogii słowa – antropologia i teologia trynitarna

Syn, Słowo Ojca

Słowo, Mądrość i Odblask Ojca

Słowo, stworzenie i ekonomia: Ojciec działa przez Syna

Słowo uwidacznia i objawia Ojca

Syn daje nam udział w swoim synostwie

Słowo, Obraz Ojca

Obraz Ojca, Pierworodny wobec każdego stworzenia

10. OSOBA DUCHA ŚWIĘTEGO

Nazwa „Duch Święty”

Duch Święty jest Miłością we własnej osobie

Wzajemna miłość Ojca i Syna

Miłość stwórcza – powszechne dzieło Ducha Świętego

Dar Ojca i Syna

Dary Ducha Świętego udzielone ludziom

11. DUCH ŚWIĘTY POCHODZI OD OJCA I SYNA

Waga doktrynalna pochodzenia Ducha Świętego *a Patre*

Obrona wiary przeciwko herezjom

Godność i prerogatywy Chrystusa

Synowski realizm zbawienia

Dokumentacja biblijna i patrystyczna

Terminologia: Duch pochodzi od Ojca i Syna

Sobory a problem dodatku do symbolu

Racje spekulatywne

Odrębność zgodna z przeciwstawieniem relacyjnym

Miłość a Słowo

Porządek trynitarny

Uzupełniające uściślenia: odrębność i jedność Ojca i Syna

Stanowisko wobec prawosławnego Wschodu

12. WZAJEMNY WEWNĘTRZNY ZWIĄZEK OSÓB BOSKICH

Dziedzictwo patrystyczne

Synteza doktryny trynitarnej

Jedność istotowa trzech osób – współistotność

Relacje

Pochodzenie

Teologia i ekonomia

13. APROPRIACJA

Geneza nauki o apropiacjach

Fundament apropiacji

Objaśnienie św. Bonawentury i św. Alberta

Myśl św. Tomasza

Uwidocznienie osób

Dziedziny stosowania apropiacji

Wartość i ograniczenia apropiacji

14. TRYNITARNE STWORZENIE I DZIAŁANIE

Ojciec stwarza wszystko i dokonuje wszystkiego przez swojego Syna i przez swojego Ducha

Przyczynowość pochodzeń trynitalnych

Kwestia właściwej roli osób

Jedność działania osób i odrębne sposoby ich działania

Trójca a stworzenie – znaczenie wielości

Trynitalna struktura ekonomii

15. POSŁANIE OSÓB BOSKICH

Miejsce i struktura kwestii dotyczącej posłań boskich

Pojęcie posłania

Posłanie

Posłanie, pochodzenie w czasie i obdarowanie

Osoba, która posyła

Posłanie niewidzialne: dar Ducha i Syna udzielony świętym

Wstępne uściślenia

Pieczęć Syna i Ducha Świętego

Obecność Boga poznanego i miłowanego

Dar Syna i Ducha Świętego – odrębne i nierozłączne posłania

Doświadczenie Syna i Ducha Świętego

Obraz Trójcy

Nasza relacja do każdej Osoby boskiej w łasce

Posłanie widzialne Syna i Ducha Świętego

ZAKOŃCZENIE

Bibliografia

1. Źródła
2. Opracowania

Spis skrótów

Indeks osób